

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Základní skutková podstata lichvy dle § 218 odst. 1 tr. zákoníku

Jedním ze základních lidských práv je právo vlastnit majetek, toto právo je chráněno Listinou základních práv a svobod a to konkrétně čl. 11 této Listiny. Z předmětného ustanovení vyplývá že „každý má právo vlastnit majetek“. Obdobně je toto základní právo chráněno taktěž Všeobecnou deklarací lidských práv[1], jakož i Dodatkovým protokolem k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 20. března 1952[2]. Vlastnické právo všech vlastníků má stejnou ochranu, kdy trestní zákoník poskytuje stejnou trestněprávní ochranu vlastnickému právu všech vlastníků (fyzických i právnických osob, obcí, vyšších územních celků i státu, českému i zahraničnímu subjektu). Jedním z jednání, které toto právo narušuje je jednání uvedené v § 218 trestního zákoníku označené jako lichva. V tomto příspěvku bych rád rozebral předmětnou skutkovou podstatu, analyzoval její východiska i jednotlivé znaky.

Důvod, který mne k tomuto vede, je jistá neinformovanost laické veřejnosti, ale i sociálních pracovníků poskytující v první linii pomoc a radu osobám, které se do potíží s „lichváři“ dostali. Ne každá půjčka za vysoký úrok je lichvou, což si řada těchto lidí neuvědomuje a obecně lichvou označují jakoukoliv půjčku za vysoký úrok a diví se, že takoveto jednání není orgány činnými v trestním řízení postižitelné.[3]

Lichva jako skutková podstata trestného činu je upravená v zvláštní části trestního zákoníku, z.č. 40/2009 v hlavě V. trestné činy proti majetku a to konkrétně v § 218 tr. zákoníku. Objektem ochrany je v tomto případě svobodná dispozice s majetkem, je chráněna možnost svobodného rozhodování v majetkových záležitostech, kdy je chráněn majetek jako celek. Trestní podstata má **dvě alternativy** možného jednání:

- 1. Pachatel zneužije něčí rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení k tomu, aby pachateli nebo jinému bylo poskytnuto nebo slíbeno plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru.
- 2. Pachatel takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede.[4]

Je tedy nutné už zde vyslovit závěr, že nepostačí pouze plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, ale je nutné, aby přistoupili i další skutečnosti a tím je zneužití stavu, ve kterém se oběť (poškozený) nachází, kdy tento stav zákon definuje jako rozumovou slabost, tíseň, nezkušenost, lehkomyšlnost nebo rozrušení. Současně za tohoto stavu pachatel si buď pro sebe, nebo pro jiného, nechá slíbit nebo poskytnout plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, či takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede.

Jednou poměrně diskutovanou záležitostí, a to i laickou veřejností, je právě plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v **hrubém nepoměru**. Tento hrubý nepoměr zákon jednoznačně nedefinuje a rozumně výklad tohoto pojmu ponechává judikatuře. Předně je nutné konstatovat, že hrubý nepoměr je nutno posoudit z hlediska současných objektivních směnných hodnot obou plnění, je však nutné taktěž přihlídnout i dalším okolnostem, jako je např. doba, na kterou byla půjčka

uzavřena (viz R 5/2001-II.). Přesto pro právní laiky má

největší vypovídací hodnotu stanovení hrubého nepoměru procenty, tedy výše procentního navýšení za konkrétní (dohodnutou) dobu vůči jistině. Jedním z prvních rozhodnutí je

rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR **R 5/2001-II**, kdy tento uvedl, že lze spatřovat hrubý nepoměr plnění, v uvedeném smyslu, např. v uzavření smlouvy o půjčce finanční částky ve výši 293 000 Kč na dobu 3 měsíců s příslibem uhrazení smluvní odměny ve výši 131 850 Kč (srov. R 5/2001-II.). Ještě blíže poté definuje výši hrubého nepoměru rozhodnutí **R 52/2005[5]** a to tak, že konstatuje, že při poskytování úvěrů a půjček existuje z hlediska požadovaných úroků určitá hranice, která odděluje standardní podnikatelskou činnost provozovanou v souladu s právním řádem a lichvu. Poskytnutí půjčky peněz s úrokem dosahujícím 70 % a více za rok, pak takový hrubý nepoměr zakládá. Dovolím si poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu **NS 25/2003-T 597**, ze kterého vyplývá, že ke spáchání trestného činu lichvy podle § 218 odst. 1 tr. zákoníku se nevyžaduje, aby lichvářskou povahu měla samotná půjčená peněžní částka (jistina), kterou má dlužník vrátit, ale postačí, má-li takovou povahu třeba jen sjednaný lichvářský úrok (např. ve výši 66 % ročně), který je příslušenstvím pohledávky vzniklé půjčkou peněz. Předmětná výše úroků z rozhodnutí NS 25/2003-T 597 (66% za rok) je nejnižším úrokem ke kterému se Nejvyšší soud vyjádřil jako k hrubému nepoměru. Nelze však jednoznačně říci, že hrubým nepoměrem, tak jak jej vnímá § 218 tr. zákoníku, by nebyl rozdílný například 60% či 50% za rok, kdy Nejvyšší soud se ve výše uvedených případech vyjadřoval ke konkrétním kauzám a konkrétním půjčkám, nestanovil tedy žádnou spodní hranici, odkdy je možné vnímat výši úroku jako „lichvářskou“. Budoucnost a další judikatura soudu ukáže, zda hrubým nepoměrem je možné vnímat i úročení nižší, než doposud bylo judikováno.

Jak již bylo konstatováno, při posouzení hrubého nepoměru je nutno posoudit plnění z hlediska současných objektivních směnných hodnot obou plnění (dlužníka i věřitele), je však nutné taktéž přihlídnout i k dalším okolnostem, jako je například forma a výše zajištění, kdy Nejvyšší soud dospěl k závěru, že u osoby, která si kromě plnění vyplývajících ze smlouvy o půjčce pro případ, že tento hlavní závazek nebude protistranou splněn, nechá slíbit ve formě zajištění závazku převodem práva (§ 553 ObčZ) další plnění, například převod vlastnického práva k nemovitosti na základě kupní smlouvy, lze ve vztahu k tomuto akcesorickému závazku, při naplnění všech ostatních znaků, dovozovat odpovědnost za trestný čin lichvy podle § 218 odst. 1 tr. zákoníku pouze tehdy, pokud její jednání je i v této části pokryto zaviněním alespoň ve formě eventuálního úmyslu.[6]

Zajímavou otázkou je, jak nahlížet na přečin lichvy s ohledem na zásadu **subsidiarity trestní represe** dle § 12 odst. 2 tr. zákoníku. V tomto směru si dovoluji souhlasit s názorem Šámala, kdy dolní hranici trestní odpovědnosti je nutné hledat zhruba při stejné škodě, jaká je rozhodná pro podvodné jednání, jež je svou povahou lichvě nejbližší.[7]

Co je však podstatné říci, a již to zaznělo výše, že jen slib nebo poskytnutí lichvářského (hrubě nepoměrného) plnění samy o sobě nejsou trestněprávně relevantním jednáním, neboť k naplnění skutkové podstaty trestného činu lichvy se dále vyžaduje, aby pachatel současně **zneužil něčí tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení**. Takové jednání nenaplnňuje zákonné znaky ani žádného jiného trestného činu. Kromě hrubého nepoměru tedy musí přistoupit jeden nebo více stavu popsaných v § 218 odst. 1 tr. zákoníku.

Kromě otázky výše hrubého nepoměru je nutné také analyzovat další znaky předmětné skutkové podstaty, tedy zneužití něčí rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení. Zde je na místě uvést, že předmětné ustanovení bylo doplněno, oproti původnímu znění § 253 trestního zákona, z.č. [140/1961](#) Sb., právě o zneužití lehkomyšlnosti. Předmětné stavy poškozeného, které omezují svobodu jeho rozhodování, jsou zde podány taxativně, tudíž vyčerpávajícím způsobem, kdy nelze výčet těchto stavů výkladem rozšiřovat. Zákon sám nedefinuje

jednotlivé stavy, což rozumně, přenechává právní teorii a judikaturní praxi.

Rozumovou slabost vnímá Šámala jako neschopnost poškozeného rozpoznat hodnotu svého plnění nebo slibu k hodnotě vzájemného plnění pachatele. Příčinou může být slabomyslnost, nedostatek či ztráta intelektových schopností i jiné poruchy psychiky v důsledku duševní poruchy nebo choroby, případně opožděného vývoje, projevující se zejména v neschopnosti logického uvažování a myšlení.[8] Prakticky shodně ji definuje Jelínek[9] a taktéž Dolenský[10] jako neschopnost rozpoznat hodnotu vzájemných plnění, kdy intelektové schopnosti v jiných směrech nehrají roli.

Jedním ze stavu, který byl judikaturou, a to již prvorepublikovou, podrobně definován je tíseň. Již z rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky **Zm II 247/25** vyplývá, že „*tíseň předpokládá takový stav jmění dlužníka, že dlužník cítí naléhavou potřebu, opatřit sobě nedostávající se mu hotovost úvěrem a jest právě důvodů této naléhavé potřeby nucen a povolný ku slíbení nebo poskytnutí úplaty, jejíž majetková hodnota k hodnotě toho, čeho se mu půjčkou dostane, jest v nápadném nepoměru*“. **Tísni** se potom, v platném znění, dle Šámala rozumí mimořádně tíživá situace poškozeného (nebo jiné osoby, jejíž tíseň pocituje poškozený jako tíseň vlastní), vyvolaná určitou i přechodnou naléhavou potřebou, jejíž uspokojení není v možnostech poškozeného. Zpravidla půjde o hospodářskou nesnáz, např. splatnost dluhu, jehož nesplacení může vážně ohrozit společenské postavení nebo majetkové poměry poškozeného. Může jít též o jiné nesnáze, např. zájem o získání bytu k vyřešení tíživé rodinné situace nebo nesnáze vyvolané osobními a společenskými poměry poškozeného (např. stavem po živelní pohromě, která ho postihla). Poškozený může jednat v tísně i tehdy, má-li sice dostatečné prostředky k jejímu odstranění, ale nemá je okamžitě k dispozici, např. když utrpěl autonehodu nebo byl okraden o peníze daleko od domova. Poměr závislosti sám o sobě ještě neznamená stav tísně u závislé osoby; závislost však může vedle dalších okolností spolupůsobit při vzniku stavu tísně. Není podstatné, zda si stav tísně způsobil sám poškozený nebo zda k němu došlo pod vlivem okolností na něm nezávislých (R 5/2001-I.).[11] Obdobně Jelínek[12] s Dolanským[13] definují, že za tíseň je třeba považovat tíživou situaci poškozeného mimořádné povahy, která je vyvolána naléhavou potřebou, jejíž uspokojení není v momentálních možnostech poškozeného. Tíseň může být i zcela přechodného rázu. Je to například situace, kdy v důsledku neschopnosti okamžitě splatit dříve splatný závazek může poškozený přijít o celý majetek. Z hlediska posouzení trestní odpovědnosti osoby, která jedná za podmínek § 218 tr. zákoníku a zneužívá tíseň jiného, není podstatné, zda poškozený si takový stav tísně zapříčinil sám, nebo k němu došlo pod vlivem okolností na jeho vůli nezávislých. Pokud jde o okamžik stavu tísně, resp. uvědomění si stavu tísně poškozeného pachatelem pak je možné poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu, který konstatoval, že trestného činu lichvy se lze dopustit i tam, kde původní lichvářská pohledávka nebyla sjednávána při vědomí dlužníkovy tísně, je však třeba zkoumat existenci takové vědomosti obviněného v době uplatnění lichvářské pohledávky v občanskoprávním řízení.[14]

Nezkušenost dle Šámala spočívá např. v nedostatečné znalosti cen, nákupních možností, zpravidla ve spojení s důvěřivostí vůči pachateli. Jde tady především o nezkušenost při vyřizování majetkových záležitostí. Ta může vyplývat z nezkušenosti poškozeného v širším smyslu, resp. z jeho nezkušenosti v určité oblasti lidské činnosti, která má dopad na majetkovou sféru člověka, např. při podnikání, při vyřizování osobních a rodinných záležitostí apod. Nezkušenost může být průvodním znakem nízkého věku, zejména u nezletilců.[15] V tomto směru pak i další autoři používají shodnou terminologii a definice.

Jediným stavem, který doplnil původní skutkovou podstatu § 253 tr. zákona, z.č. [140/1961](#) Sb., novelou provedenou z.č. 40/2009 je **lehkomyslnost**, která dle Šámala vyjadřuje nereálné posouzení situace poškozeným a jeho neschopnost uvědomit si rozsah a závažnost důsledků vlastního jednání, zejména dopadů poskytnutého plnění nebo slibu plnění. Může být výrazem nedostatečných informací poškozeného o rizicích spojených s jeho určitým rozhodnutím nebo v jejich podcenění poškozeným

anebo projevem neznalosti všech podstatných souvislostí, a to především pokud jde o vzájemný poměr plnění.[16] Právě tento stav je poměrně diskutován, kdy jsou vyjadřovány obavy o jeho nedostatečném definování. Je možné připustit, že se zde orgánům činným v trestním řízení otvírá prostor pro širší uplatnění této skutkové podstaty, která povede k potírání tohoto typu jednání, kdy hranice kde se jedná o lehkomyšlnost a kdy ne nejsou dány žádné a dokud tyto nestanoví judikatura soudů, hrozí i výklad, který by mohl zablokovat poskytování půjček nebankovními subjekty, a tím pádem by mohlo dojít k zablokování této části trhu. Naštěstí jak prokázala současné praxe, k žádným takovým excesům za doby platnosti a účinnosti z.č.[40/2009](#) Sb. do dnešních dnů nedošlo.

Posledním stavem uváděným v § 218 tr. zákoníku je **rozrušení**, dle Šámala jde o stav prudkého hnutí mysli vyvolaný určitou bezprostředně předcházející událostí, která zvláště intenzivně zasáhla citovou složku duševního života poškozeného do té míry, že v tomto stavu nebyl schopen uvážít, zda hodnota jeho plnění nebo slibu plnění odpovídá hodnotě plnění pachatele vůči němu (např. v důsledku úmrtí v rodině, ztráty živitele, nehody spojené s újmou na zdraví nebo majetku). [17] Jelínek[18] a Dolanský[19] obdobně vnímají stav rozrušení jako prudké hnutí mysli, vyvolané takovou bezprostřední předcházející událostí, která zvláště intenzivně zasáhla citovou složku duševního života a dočasně otupila i schopnost logického uvažování v tom smyslu, zda hodnota jeho plnění odpovídá hodnotě vzájemného plnění pachatele.

Pachatelem předmětného trestného činu může být kdokoliv a nevyžaduje se tedy existence speciálního subjektu. Pachatelem je tedy ten, kdo zneužije některého z výše popsaných stavů, dá sobě nebo jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru (§ 218 odst. 1 alinea první tr. zákoníku), jedná se tedy o osobu, která svým jednáním přímo vstupuje do kontaktu s poškozeným v době kdy je vzniká, je dojednaná, lichevní kontrakt. Trestně odpovědná za výše uvedené jednání však může být i osoba, která se zpočátku na lichevním kontraktu nijak nepodílí, ale její role spočívá v tom, že takto uzavřenou lichevní pohledávku uplatní, nebo ji na sebe převede v úmyslu uplatnit ji. Toto jednání je právní teorii označována jako „**palichva**“ (§ 218 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku). Pachatelem trestného činu podle § 218 odst. 1 alinea druhá je osoba rozdílná od toho, kdo sjednal lichvářskou pohledávku ve smyslu § 218 odst. 1 alinea první. Pokud by si pachatel dal slíbit plnění za podmínek § 218 odst. 1 alinea první a pak takovou pohledávku sám uplatnil, přičítalo by se mu z hlediska viny jen jednání podle alienty první.[20]

Při trestním stíhání orgánů činných v trestním řízení je poměrně složitá otázka prokázání, při kvalifikaci jednání jako přečinu lichvy dle § 218 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku, subjektivní stránky vytykaného jednání (**zavinění**). Obecně trestní zákoník stanoví pro subjektivní stránku předmětné skutkové podstaty zavinění ve formě úmyslu. Zavinění pachatele v této formě, tedy úmyslné, musí zahrnovat i okolnosti, za nichž dochází k lichvářskému jednání (rozumová slabost, tíseň, nezkušenost poškozeného atd.), jakož i lichvářskou povahu pohledávky.[21] Musí být tedy splněn znak hrubého nepoměru vzájemného plnění, což s ohledem na judikaturu nebude zásadní problém, ale musí být také splněn znak skutkové podstaty zneužití některého z výše uvedených stavů (rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení). Je tedy zjevné, že orgány činné v trestním řízení musí pachateli prokázat, s ohledem na zavinění ve formě úmyslu, že věděl, že poškozený se nachází nebo jedná pod vlivem výše uvedeného stavu. Takovouto skutečnost půjde prokázat snáze u jednání spadající pod alientu první, kdy pachatel byl na místě, jednal s poškozeným, znal jeho majetkové poměry a znal důvody, proč si chce půjčku za tak vysoký úrok, a proč si nezajistí níže úročenou bankovní půjčku na peněžním trhu. Oproti tomu pokud půjde o osobu, na kterou taková půjčka byla převedená, pak prokázání zavinění ve formě úmyslu bude podstatně složitější, především proto, že tato osoba nejedná přímo s poškozenými, ale toliko s osobou, která předmětnou půjčku uzavřela a tudíž nemůže si udělat vlastní představu o výše uvedených skutečnostech. Autorovi se sice jeví nereálné, že by někdo na sebe převedl kontrakt (např. půjčku) s úrokem plnění,

jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, aniž by zkoumal z jakého důvodu je úročení půjčky v takové výši, a tudíž je pravděpodobné, že se na tuto skutečnost osoby, která předmětný kontrakt uzavřela, bude dotazovat. Potíž bude s prokázáním skutečnosti, že takovými informacemi disponoval.

Pokud se totiž taková osoba nedozná, pak jediným důkazem by mohla být výpověď osoby, která lichvářskou půjčku uzavřela.[22] Taková osoba by zákonitě musela být stíhána pro přečin lichvy dle § 218 odst. 1 aliena první a tudíž lze očekávat, že buď popře vytykané jednání, nebo využije svého práva nevypovídat.

Přestože s ohledem na vyjádření laické veřejnosti, sociálních pracovníků i článků v denním tisku může člověk nabýt dojmu, že lichva je zcela zásadní problém trestního práva, opak je pravdou. Pokud nahlédneme do **statistik ministerstva spravedlnosti**,[23] dospějeme k závěru, že v roce 2009 bylo prověřováno 16 případů, ve 4 případech došlo k odložení věci již PČR, zahájeno trestní stíhání bylo ve 12 případech (ve dvou případech došlo k zastavení trestního stíhání), obžalováno bylo 10 osob, odsouzeny nakonec toliko 3 osoby a z těchto osob byl toliko jedné osobě uložen nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře do 1 roku. V roce 2008 bylo prověřováno 5 případů, ve všech případech bylo zahájeno trestní stíhání a ve všech případech byla podána obžaloba, odsouzeny byly nakonec toliko 2 osoby a oběma těmito osobám byl uložen toliko trest podmíněný. I z tohoto úhlu pohledu je nutné dospět k závěru, že lichva je pouze marginálním problémem českého trestního práva, u kterého má PČR problém předmětnou trestnou činnost nejen vyšetřit, ale také prokázat.

Je tedy možné uzavřít, že přestože dojde k poskytnutí půjčky, jejíž RPSN přesáhne 70%[24], což odpovídá hrubému nepoměru vzájemného plnění, nejedná se o trestný čin do té doby, než takový poskytovatel současně nezneužije něčí rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení, k čemuž v praxi nedochází i s ohledem na skutečnost, že předmětné společnosti žádné takové informace nechtějí slyšet a tudíž je ani nepožadují. Je tedy zjevné, že problematika zadlužování sociálně slabých občanů nebude prostředky trestního práva k lítosti sociálních pracovníků vyřešená, ale je nutné k vyřešení tohoto problému prioritně použít prostředku jiných, kdy trestní právo může pouze této snaze pomoci částečně.

Mgr. Roman Vicherek

soudce Okresního soudu v Ostravě

---

[1] Čl. 17 1) Každý má právo vlastnit majetek jak sám, tak spolu s jinými. Nikdo nesmí být svévolně zbaven svého majetku.

[2] Čl. 1 Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínky, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva

[3] V případě takového výkladu by brzy přestali existovat veškeré společnosti poskytující nebankovní půjčky.

- [4] Zde hovoříme o tzv. palichvě
- [5] Usnesení NS ČR 5Tdo 1282/2004 ze dne 12.1.2005)
- [6] NS 4/2001-T 108.
- [7] Škoda nikoli nepatrná § 209 odst. 1 tr. zákoníku.
- [8] Šámal, P. – Púry, F. – Riczman, S.: Trestní zákoník Komentář 1. vydání, Praha, C.H. Beck 2009 str. 1956
- [9] Jiří Jelínek, Trestní právo hmotné, 3. Přepřacované a aktualizované vydání, Linde, Praha 2008, str. 726
- [10] Adolf Dolenský, Trestní právo hmotné II., zvláštní část, 4. přepřacované vydání, ASPI, Praha 2004, str. 97
- [11] Šámal, P. – Púry, F. – Riczman, S.: Trestní zákoník Komentář 1. vydání, Praha, C.H. Beck 2009str. 1956
- [12] Jiří Jelínek, Trestní právo hmotné, 3. Přepřacované a aktualizované vydání, Linde, Praha 2008, str. 726
- [13] Adolf Dolenský, Trestní právo hmotné II., zvláštní část, 4. přepřacované vydání, ASPI, Praha 2004, str. 97
- [14] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 5 Tdo 248/2003 ze dne 22.4.2003
- [15] Šámal, P. – Púry, F. – Riczman, S.: Trestní zákoník Komentář 1. vydání, Praha, C.H. Beck 2009 str. 1956
- [16] Tamtéž str. 1956
- [17] Tamtéž str. 1957
- [18] Jiří Jelínek, Trestní právo hmotné, 3. Přepřacované a aktualizované vydání, Linde, Praha 2008, str. 726
- [19] Adolf Dolenský, Trestní právo hmotné II., zvláštní část, 4. přepřacované vydání, ASPI, Praha 2004, str. 97
- [20] R 52/2005
- [21] Rozhodnutí NS 4/2001-T 108
- [22] Pokud pomíneme některé mimořádné případy, jako když i osoba, která na sebe převedla lichevní pohledávku, mluvila s poškozeným a tento ji sdělil informace, na základě kterých mohla usoudit, že poškozený uzavře předmětnou smlouvu ve stavu rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení.
- [23] Dostupné na <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?j=33&o=23&k=3397&d=47145>
- [24] A autor článku ověřil, že toto úročení je poskytováno řadou nebankovních subjektů i v době psaní tohoto článku, kdy však má za to, že není na místě tyto společnosti jmenovat.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se](#)

nařizuje výkon trestu odnětí svobody

- Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice
- Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?
- Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení